U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **A. M. H. E.,** zastoupený Mgr. Janem Urbanem, advokátem, se sídlem Haškova 1714/3, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 1. 2016, č. j. 29 Az 1/2015 - 66,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Jana Urbana, **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Rozhodnutím ze dne 5. 1. 2015, č. j. OAM-219/LE-BE03-LE05-2014, žalovaný rozhodl, že se žalobci (dále jen „stěžovatel“) neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), neboť nebyly naplněny zákonné podmínky pro její udělení dle žádného z uvedených ustanovení zákona o azylu.

Stěžovatel proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 15. 1. 2016, č. j. 29 Az 1/2015 – 66, zamítl. Krajský soud nehledal jako důvodnou námitku stěžovatele, kterou vytkl nekvalitní tlumočení jeho výpovědi, v důsledku čehož mělo dojít v řízení před žalovaným ke vzniku veškerých rozporů, což také ve správním řízení namítal. Krajský soud se s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2009, č.

j. 2 Azs 91/2008 – 66, ztotožnil se žalovaným, že pokud stěžovatel měl či mohl mít pocit nedostatečného porozumění v průběhu tlumočení jeho výpovědi, měl možnost na takovou skutečnost ihned v průběhu pohovorů upozornit, což však stěžovatel neučinil.

Dále se krajský soud zabýval otázkou údajného působení stěžovatele ve skupině Haraket Shahbah al Amal, která měla vystupovat proti alžírskému režimu, a jeho obav z pronásledování v zemi původu a naplnění podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného a v plném rozsahu odkázal na jeho rozhodnutí, v němž žalovaný podrobně a logicky zdůvodnil, proč stěžovateli jeho příběh o případných obavách z pronásledování v zemi původu neuvěřil. Žalovaný dospěl k závěru, že dosavadní údaje získané od stěžovatele jsou rozporuplné a nemohou věrohodně podložit závěr o splnění podmínek § 12 písm. a) nebo písm. b) zákona o azylu. Krajský soud poukázal např. na rozporuplnost údajů, jež se týkaly „oficiality“ uvedené skupiny, neboť jednou stěžovatel uvedl, že byl organizátorem, příznivcem a jednou z šesti organizujících osob, pak ovšem tvrdil, že organizátorem skupiny nebyl a na aktivitách svých přátel, kteří do ní patřili, se nepodílel. Rozporné byly také údaje uváděné stěžovatelem, které se týkaly jeho vycestování z Alžírska, s čímž se žalovaný přiléhavě vypořádal (stěžovatel jednak tvrdil, že ze země původu odcestoval legálně, ale na straně druhé uváděl, že jeho odchod byl ilegální). Krajský soud také konstatoval, že žalovaný se dostatečně vypořádal s tvrzením stěžovatele o možném postihu z nevykonání vojenské služby, neboť sám stěžovatel uvedl, že nebyl povolán; stěžovatel tedy již z tohoto důvodu nemůže být dezertér. Stěžovatelovy obavy o život v zemi původu jsou rovněž nepodložené, neboť v zemi původu nebyl ani zatčen, ani na něho nebyl vydán zatykač nebo nečelil jakémukoliv obvinění. Stěžovatelem uváděné informace týkající se demonstrací v Alžírsku (zemi původu) navíc časově nekorespondují se skutečnostmi, které jsou uvedeny v objektivních podkladových informacích o zemi původu. Dle krajského soudu žalovaný ohledně ne zcela demokratického režimu v Alžírsku adekvátně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, podle něhož existence autoritářského nebo nedemokratického režimu, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, bez dalšího neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven.

Krajský soud dále konstatoval, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 13 a 14b zákona o azylu. K otázce hodnocení důvodů hodných zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu krajský soud zdůraznil, že je oprávněn zkoumat pouze to, zda žalovaný měl dostatečné a úplné podklady pro svoji správní úvahu a zda se nedopustil určité libovůle, resp. své správní uvážení nezneužil. Úloha soudu totiž spočívá ve zjištění, zda správní uvážení žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického uvažování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Dle krajského soudu ovšem žalovaný dostatečně odůvodnil, z jakého důvodu soužití stěžovatele s přítelkyní v České republice nepovažuje za důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný měl pro takový závěr dostatečné podklady a své postavení nezneužil.

Dále se krajský soud zabýval otázkou skutečného nebezpečí vážné újmy pro případ stěžovatelova návratu do země původu jako důvodu pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Obavy z případného mučení podle krajského soudu žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečně vyvrátil, přičemž tyto obavy vycházejí z předpokladů, které žalovaný i krajský soud označil za nevěrohodné. Ohledně soužití stěžovatele s přítelkyní a jejími dvěma nezletilými syny v souvislosti s případným vycestováním stěžovatele do země původu krajský soud uzavřel, že takové odloučení se nedotkne a neporuší mezinárodní závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel namítá, že krajský soud dostatečně nevypořádal námitku, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné pro opakované porušení povinností vyplývajících z § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Podle stěžovatele žalovaný dostatečně nedbal povinnosti zjistit řádně stav věci a řádně se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci a skutečnostmi, které stěžovatel uvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a při pohovorech před žalovaným. Stěžovatel považuje odůvodnění krajského soudu za nedostatečné, neboť krajský soud se většinou omezil pouze na zopakování závěrů stěžovatele a žalovaného a neuvedl, jak tyto skutečnosti hodnotil. Dále se krajský soud dostatečně nevypořádal s námitkami stěžovatele, neboť při jejich vypořádání jen zopakoval argumentaci žalovaného nebo na ni odkázal a námitkami stěžovatele se věcně nezabýval. Takový postup stěžovatel považuje za nesprávný, neboť vzhledem ke skutečnostem uvedeným v žalobě a jejím doplnění bylo povinností krajského soudu zabývat se stěžovatelem uvedenými důvody rovněž po věcné stránce. Rozsudek krajského soudu je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Žalovaný si dále podle stěžovatele neopatřil dostatečné množství relevantních podkladů, a to zejména podklady, jež by se vztahovaly k aktuálnímu postavení menších politických hnutí jako je např. stěžovatelovo Haraket Shahbah al Amal a postupu alžírských veřejných institucí vůči takovým hnutím. Stěžovatel tvrdí, že Alžírsko vyvíjí maximální možnou snahu k potlačení podobných uskupení, a to za využití všech dostupných prostředků. Alžírské státní orgány v čele s policií perzekuují členy podobných hnutí bez právního důvodu a bez jakýchkoli legitimních podnětů dochází k jejich zatýkání a někdy dokonce i k záhadným zmizením jednotlivců, jak tomu bylo také v případě několika stěžovatelových spolupracovníků a sympatizantů hnutí. Stěžovatel tvrdil, že žalovanému opakovaně předložil svá tvrzení o výhrůžkách a pronásledování ze strany alžírských veřejných orgánů směřujících vůči němu, což nadto doplnil informacemi o únosu svých přátel. Žalovaný v této souvislosti rovněž pochybil, pokud se nevypořádal s nejasnostmi v tvrzeních stěžovatele již v rámci jednotlivých pohovorů. Běžnou praxí dle stěžovatele je, že v případech, v nichž správní orgány posuzují otázky mezinárodní ochrany, předloží tyto rozpory k vysvětlení žadateli již během pohovorů, aby bylo možno

se s nimi následně vypořádat. Jestliže tak žalovaný nepostupoval, došlo dle stěžovatele k pochybení s hlubokým dopadem do skutkových zjištění, což mohlo mít v konečném důsledku také vliv na hodnocení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že podklady opatřené žalovaným obsahují pouze obecné informace, nemohl žalovaný a následně ani krajský soud objektivně posoudit nebezpečí ohrožení života nebo jiné závažné újmy bezprostředně hrozící stěžovateli při návratu a následném pobytu v zemi původu.

Pro nedostatek důvodu stěžovatel považuje za nepřezkoumatelné také závěry žalovaného a krajského soudu ohledně otázky reálného hrozby vážné újmy na zdraví stěžovatele v případě jeho návratu do země původu. Krajský soud a žalovaný konstatovali, že v zemi původu stěžovatele neexistuje v tomto směru žádná reálná hrozba a odkázali na skutečnost, že ze strany státních orgánů nebyly vůči stěžovateli podniknuty žádné oficiální kroky směřující k jeho zatčení či potrestání. S takovým závěrem stěžovatel ovšem nesouhlasí, neboť v průběhu řízení prokazoval hrozbu ztráty osobní svobody či dokonce hrozbu mučení. Závěry žalovaného a krajského soudu proto stěžovatel považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel se domnívá, že kasační stížnost je přijatelná, neboť svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Z napadeného rozsudku totiž není zřejmé, jak se vypořádal s konkrétními tvrzeními stěžovatele, která mohou mít význam pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Toto pochybení pak mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele, přičemž povinností krajských soudů je vypořádat se v odůvodněních svých rozhodnutí se všemi námitkami účastníků řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS). Krajský soud tuto judikaturu nerespektoval, proto je dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

Žalovaný uvedl, že trvá na správnosti svého rozhodnutí, ve kterém se dostatečně zabýval všemi důvody, jimiž stěžovatel zdůvodnil svou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost stěžovatele jasně, srozumitelně a v souladu s platným právem vyhodnotil, a to po náležitém zjištění skutkového stavu. Postup krajského soudu, který v odůvodnění napadeného rozsudku odkázal na rozhodnutí žalovaného, vychází z ustálené judikatury, podle které platí, že pokud se krajský soud ztotožní s argumentací správního orgánu, může odkázat na odůvodnění učiněné správním orgánem, bez toho aniž by znovu zopakoval názor obsažený v napadeném rozhodnutí správního orgánu. Dle žalovaného nedošlo k porušení správního řádu, zákona o azylu či soudního řádu správního nebo k vadám v průběhu řízení. Dále žalovaný plně odkázal na své rozhodnutí, vyjádření k žalobě a na rozsudek krajského soudu.

Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl pro nedůvodnost, pokud ji neodmítne pro nepřijatelnost dle § 104a s. ř. s.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda význam posouzení kasačních námitek podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, tedy její přijatelností (§ 104a s. ř. s.). Ve vztahu k otázce ochrany veřejných subjektivních práv stěžovatele je třeba předně uvést, že mu byla soudní ochrana poskytnuta již individuálním projednáním věci krajským soudem na základě jím podané žaloby; projednání věci Nejvyšším správním soudem je podmíněno přesahem vlastních zájmů stěžovatele. Nebylo-li by tomu tak, musela by být kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítnuta.

Zákonný pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, je typickým neurčitým právním pojmem. Jeho výklad provedl například Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS., podle kterého: „*Přesahem vlastních zájmů stěžovatele* [...] *je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“

O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.

2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

V rámci této kategorie ovšem nebudou přezkoumávána všechna pochybení, ale jen pochybení takové intenzity, o nichž se dá důvodně domnívat, že kdyby k nim nedošlo, tak by věcné rozhodnutí soudu bylo odlišné. Musí jít proto o zásadní a hrubé pochybení, nevýrazná pochybení především procesního charakteru tak zpravidla takové intenzity dosahovat nebudou.

K důvodům přijatelnosti stěžovatel uvedl, že kasační stížnost svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy. Stěžovatel spatřuje pochybení v postupu krajského soudu, z jehož rozhodnutí podle stěžovatele nemá být zřejmé, jak se vypořádal s konkrétními námitkami stěžovatele, která by mohla mít význam pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Dle názoru stěžovatele krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu, která vyžaduje, aby se krajský soud vypořádal se všemi žalobními námitkami; proto podle stěžovatele byla naplněna podmínka přijatelnosti kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s.

Nejvyšší správní soud ovšem neshledává relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti stěžovatele. Kasační námitky stěžovatele se nedotýkají právních otázek, které dosud nebyly vůbec, či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Nejvyšší správní soud v posuzované věci také neseznal, že je na místě změnit výklad určité právní otázky a neshledal ani zásadní pochybení v rozsudku krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

V prvé řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný.

V této souvislosti je nejprve vhodné uvést, že není důvodná námitka stěžovatele, že žalovaný nedostatečně zjistil řádně stav věci a řádně se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci. Nejvyšší správní soud naopak zastává názor, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, na jehož základě přesně, srozumitelně a přehledně ve svém rozhodnutí vylíčil, z jakých důvodů nejsou v případě stěžovatele splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

Stěžovatel přitom právě v souvislosti s poukazem na údajné nedostatečné zjištění skutkového stavu žalovaným namítal, že krajský soud pouze opakuje tvrzení stěžovatele a žalovaného a s námitkami stěžovatele se vypořádal pouze odkazem na rozhodnutí žalovaného, aniž by se zabýval důvody uvedenými stěžovatelem v žalobě po věcné stránce a z tohoto důvodu je rozsudek krajského soudu zatížen vadou nepřezkoumatelnosti.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že již dlouhodobě zastává názor, že bez dalšího nelze považovat za nepřezkoumatelné rozhodnutí soudu jen z toho důvodu, že odkazuje na rozhodnutí správního orgánu. Touto problematikou se zabýval Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 19. 5. 2015, č. j. 5 Azs 220/2015 - 35, v němž je uvedeno: „*Rozsudek městského soudu není bez dalšího nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ani tehdy, odkazuje-li městský soud na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, pokud se s ním ztotožňuje. Podstatou soudního přezkumu není jinými slovy opakovat již jednou vyřčené, logické argumenty podložené zjištěným skutkovým stavem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Naopak, pokud je rozhodnutí žalovaného řádně odůvodněno a je z něho zřejmé, proč a na jakém základě žalovaný dospěl ke svým závěrům, je přípustné, aby si městský soud tyto závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.*“ Jestliže se tedy krajský soud ztotožní se závěry učiněnými správním orgánem a toto rozhodnutí je důkladné a je z něj zřejmé, jakými úvahami se správní orgán při rozhodování řídil, nebylo by praktické ani časově úsporné, aby bylo řečeno v rozhodnutí krajského soudu stejnými slovy v podstatě to samé, v takovém případě je vhodnější si takové závěry osvojit právě se souhlasnou poznámkou (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 119/2005 - 118). Krajský soud v tomto případě tedy bez dalšího nepochybil, pokud se ztotožnil se závěry žalovaného, na které odkázal. Jen z tohoto důvodu proto nelze jeho rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné.

Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů by ovšem rozsudek krajského soudu, který odkázal na rozhodnutí žalovaného, mohl být v případě, že by samo rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné např. pro nedostatek důvodů pro nedostatečně zjištěný skutkový stav, jak namítal stěžovatel. Tak tomu ovšem v nyní projednávané věci není.

Žalovaný se zabýval žádostí stěžovatele nejprve z pohledu § 12 zákona o azylu. K tomu Nejvyšší správní soud úvodem uvádí, že podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování (mimo jiné) pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008 – 119, vyplývá, že nárok na udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu vzniká osobě, která kumulativně splňuje následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach z hrozící újmy; (3) jí hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledována z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na ni vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu). Obdobné podmínky platí v případě § 12 písm. a) zákona o azylu, jen s tím rozdílem, že toto ustanovení speciálně cílí na jediný důvod pronásledování, který se do určité míry překrývá (ovšem neshoduje) s jedním z důvodů pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu (na základě zastávání určitých politických názorů) zahrnutých v podmínce (5), a na skutečnost již uskutečněného (prožitého) pronásledování, o kterou se zpravidla objektivně opírá též odůvodněný strach z dalšího pronásledování v případě návratu ve smyslu podmínky (2).

K námitkám stěžovatele, které se týkají jeho údajného pronásledování alžírskými státními orgány, lze uvést, že Nejvyšší správní soud již několikrát judikoval, že není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí, pokud jiné důkazní prostředky nemá k dispozici a nemá ani možnost si je obstarat. V takovém případě je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 – 89).

Žadatel o mezinárodní ochranu tedy může často podložit svůj azylový příběh pouze svou věrohodnou výpovědí, která je jeho jediným důkazem. Jestliže se žadatel drží po celou dobu jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, lze z takové výpovědi vycházet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 – 83). Správní orgán tak při posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany vychází z azylového příběhu žadatele, u kterého posuzuje míru detailu, specifičnost příběhu a jeho vnitřní soudržnost, výpovědí jiných svědků, zpráv o zemi původu, je nutné zohlednit také charakter země původu, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv v ní a další okolnosti, které mohou mít vliv na posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015 - 54., ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). K otázce posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, rovněž uvedl: „*Jelikož zpravidla není v možnostech žadatele v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázat svá tvrzení jiným způsobem než svou výpovědí, je srovnání jím uváděných skutečností zásadním kritériem pro posouzení jejich věrohodnosti.*“ Věrohodná výpověď žadatele o mezinárodní ochranu je v řízení o mezinárodní ochraně klíčovým důkazem a v případě, že správní orgán má pochybnosti o hodnověrnosti takového důkazu, je jeho povinností ve spolupráci se žadatelem o mezinárodní ochranu a za pomocí jiných důkazů tyto pochybnosti odstranit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007 - 55). Jsou - li tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu i přes to rozporná, nelze učinit jednoznačný závěr o tom, která z rozporuplných tvrzení by se měla považovat za důvody pro splnění některých podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Nevěrohodnost tvrzení na podkladě rozporuplných tvrzení proto znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele podmínky pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105). Rovněž v nyní projednávané věci byla pro rozhodnutí ve věci klíčová tvrzení stěžovatele a pro jejich posouzení byla podstatná jejich věrohodnost.

Stěžovatel při pohovorech v azylovém řízení uvedl mnoho rozporů, na které následně byl i dotazován a k odstranění těchto rozporů byl vyzván, jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného (str. 6). Žalovaný tak při posuzování, zda jsou v případě stěžovatele splněny podmínky § 12 písm. a) zákona o azylu konstatoval, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr o tom, že ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu citovaného ustanovení, za kterou by byl azylově relevantním

způsobem pronásledován. Stěžovatel prohlásil, že v Alžírsku osobně nikdy neměl žádné problémy. Jeho tvrzení, že se angažoval ve skupině, která organizovala protivládní protesty a na internetu kritizovala vládnoucí režim, a nyní mu proto hrozí uvěznění, považoval žalovaný za nevěrohodná. Žalovaný k tomuto závěru konstatoval, že ačkoli se stěžovatel prezentoval jako aktivista opoziční skupiny, který na internetu představoval své politické názory, nebyl fakticky schopen své politické názory vyjádřit. Jeho odpovědi na veškeré otázky, které se týkaly programu, názorů skupiny, jejich cílů a aktivit, byly zcela obecné, povrchní, nekonkrétní a na úrovni všeobecných proklamací, že je proti vládě, režimu, nesouhlasí s politikou a usiluje o lidská práva a svobodu. Přestože byl stěžovatel opakovaně vyzýván, aby popsal aktivity své a tvrzené skupiny, vždy se omezil jen na obecná tvrzení, že se scházeli, diskutovali, psali na internet a organizovali demonstrace. Podle žalovaného tvrzení stěžovatele dále obsahují řadu zjevných rozporů, které stěžovatel nijak nevyjasnil, a to ani v případech, v nichž na ně byl upozorněn a vyzván k jejich vysvětlení. Zásadní rozpory se týkají již otázky, zda je či není ve vlasti trestně stíhán. Stěžovatel ve dvou žádostech o mezinárodní ochranu a při pohovorech k nim střídavě prohlašoval, že je již od roku 2009 v Alžírsku stíhaná a hledaná osoba a že naopak proti němu žádné trestní stíhání vedeno není. Při pohovoru dne 21. 5. 2012 stěžovatel prohlásil, že porušoval zákon, nebyl ovšem schopen vysvětlit, jaký zákon měl vlastně porušit. Žalovaný dále správně poukázal na další rozpory v tvrzeních stěžovatele, které se týkaly jeho údajných aktivit. Stěžovatel se sice zpočátku sám označil za jednoho ze zakládajících členů uvedeného politického hnutí (skupiny) s tvrzením, že organizoval demonstrace a také činnost a šíření tohoto hnutí do dalších částí země. Tvrdil, že hnutí mělo stovky členů z různých měst a bylo oficiální. Jindy ovšem stěžovatel oproti tomu tvrdil, že se jednalo pouze o skupinku šesti přátel, kteří se scházeli v kavárně a bavili se tam o různých věcech, které se jim nelíbí, např. o nedostatku pracovních příležitostí. Stěžovatel sám byl podle této verze buď přítelem členů uvedené skupiny nebo jejím příznivcem a poskytoval jim prostor v otcově kavárně, kde pracoval, a počítač, jehož prostřednictvím umísťovali na internet své kritické komentáře. Výslovně pak prohlásil, že se na aktivitách svých přátel a uvedené skupiny nijak nepodílel, a to s výjimkou čtyř demonstrací, na nichž policie nezasahovala. Při této verzi svého příběhu také tvrdil, že uvedené hnutí nebylo oficiální. Jindy ovšem opět uváděl, že jako člen skupiny psal na internet články o vládnoucím režimu a situaci v zemi. Když měl stěžovatel tyto rozpory vysvětlit, prohlásil, že se na činnosti skupiny nijak nepodílel, policie jej však považuje za jejího hlavního organizátora. Stěžovatel již ovšem nedokázal vysvětlit, odkud to ví a z jakých důvodů si to myslí. V neposlední řadě stěžovatel v žádosti ze dne 10. 5. 2012 a při pohovoru dne 21. 5. 2012 tvrdil, že Alžírsko opustil zcela legálně na základě svého cestovního dokladu a tuniského víza. Když však byl při pohovoru dne 2. 12. 2014 dotázán, jak je možné že bez problémů opustil zemi, pokud byl hledanou osobou, změnil zcela svá tvrzení a nově tvrdil, že hranici překročil mimo hraniční přechod a zemi opustil ilegálně. V této souvislosti žalovaný správně dovodil také rozpor v tvrzeních stěžovatele o místě pobytu stěžovatele v Alžírsku, neboť v obou svých žádostech uvedl, že až do odjezdu z Alžírska v září 2009 žil ve městě C., ale při pohovoru dne 21. 5. 2012 tvrdil, že již v květnu nebo červnu 2009 odešel do města al K., protože jej doma stíhala tajná služba. Žalovaný přiléhavě konstatoval, že ve zjevném rozporu s tvrzením stěžovatele o protirežimních aktivitách a „neoficiálním“ stíhání v Alžírsku je skutečnost, že mu alžírský zastupitelský úřad v ČR vydalo a následně prodloužilo cestovní doklad. Je přitom zcela nelogický a nepravděpodobný způsob vyřízení dokladu tvrzený stěžovatelem, že měl opakovaně telefonicky kontaktovat jemu zcela neznámého muže, který měl za účelem

vyřízení žadatelova pasu přijet do Prahy z Francie, kde žije, a svěřit mu peníze i doklady. Z tvrzení stěžovatele je také zřejmé, že přestože měla být údajně pro jeho činnost pronásledována i jeho rodina, která zůstala v Alžírsku, k nějakému kroku ze strany alžírských úřadů vůči jeho příbuzným mělo naposledy dojít v roce 2010. Na dotaz, jak se jeho rodině v Alžírsku daří, pak stěžovatel spontánně odpověděl, že dobře.

Žalovaný dále správně poukázal na to, že tvrzení stěžovatele nekorespondují ani s informacemi o zemi jeho původu. Stěžovatel popisoval ve svých tvrzeních problémy, s nimiž se Alžírsko skutečně potýkalo, ale nikoli v době, do níž je stěžovatel zařadil (tedy v letech 2008 a 2009 až do současnosti), ale v 90. letech 20. století. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje rovněž se závěrem žalovaného a krajského soudu, že ze zdrojů, které žalovaný citoval (zejména zpráva Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Alžírsku ze dne 27. 2. 2014, informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 30. 7. 2014, výroční zpráva organizace Human Rights Watch ze dne 21. 1. 2011, výroční zpráva Amnesty International ze dne 23. 5. 2013, informace Mezinárodní organizace pro migraci ze srpna 2012 a aktuální verze Infobanky České tiskové kanceláře – Země světa – Alžírsko) je zjevné, že právě v 90. letech 20. století, a to především v souvislosti s aktivitami ozbrojených islamistických skupin a snahou režimu tuto činnost potlačit a zabránit jejich teroristickým útokům, skutečně v Alžírsku docházelo k nezákonnému zatýkání, věznění, mučení, zabíjení a „mizení“ osob ze strany bezpečnostních sil. Všechny uvedené zdroje se ovšem shodují, že v současnosti k těmto porušováním lidských práv nedochází a ani v době, do níž stěžovatel svůj příběh zasadil, rovněž nedocházelo. Stěžovatel poté, co byl na uvedené rozpory upozorněn, pouze upozornil na demonstrace příbuzných osob, které v 90. letech zmizely, a jen v obecné rovině prohlásil, že „realita je jiná“. Stejné rozpory se týkají i dalších stěžovatelových tvrzení, neboť z výše označených dokumentů plyne, že v Alžírsku v letech 2008 a 2009 prakticky k demonstracím nedocházelo. K stěžovatelem popisované aktivizaci občanské společnosti došlo ve skutečnosti až od konce roku 2010 s vrcholem těchto aktivit na jaře 2011 (období tzv. „arabského jara“), kdy již ovšem stěžovatel pobýval na území ČR a logicky se těchto aktivit nemohl ani účastnit.

Z uvedeného je zjevný správný závěr žalovaného a krajského soudu, že tvrzení stěžovatele nelze považovat za věrohodná a že nelze dovodit, že by stěžovatel ve své vlasti jakýmkoli způsobem uplatňoval svá politická práva a svobody a z tohoto důvodu by byl také pronásledován.

Stěžovatel ve svých tvrzeních neuváděl jen drobné nesrovnalosti, které by se snad daly vyložit časovým odstupem, popř. přirozenou tendencí člověka určité věci zapomínat nebo subjektivním vnímáním skutečností. Tvrzení stěžovatele se lišila v podstatných bodech, a proto žalovanému nezbylo nic jiného, než označit jeho tvrzení za nevěrohodná a na základě toho neshledat podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelova tvrzení by se dala považovat spíše za účelová, která mají ve výsledku vytvořit příběh, na základě kterého by měla být splněna některá z podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že žalovaný zcela dostatečně zjistil skutkový stav věci a pečlivě se vypořádal se všemi skutečnostmi podstatnými pro rozhodnutí ve věci, včetně skutečností, které (rozporně) tvrdil stěžovatel. Na rozpory

v tvrzeních stěžovatele v průběhu správního řízení žalovaný reagoval, stěžovatele na rozpory v jeho tvrzeních opakovaně upozorňoval a umožnil mu je vysvětlit, což se ovšem stěžovateli nepodařilo. Stěžovatel nebyl schopen rozpory ve svých tvrzeních věrohodně a logicky vysvětlit, jeho tvrzení zůstala jen ve zcela obecné rovině a Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a krajského soudu, že s tvrzení stěžovatele nelze dovodit jeho údajné pronásledování. Námitky stěžovatele proto důvodné nejsou.

V této souvislosti nelze přisvědčit ani námitce, že žalovaný a následně i krajský soud se zcela nedostatečně zabývali otázkou hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy na zdraví v případě návratu stěžovatele do země původu, což by mohlo být relevantní z hlediska možného udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, Nejvyšší správní soud opětovně uvádí, že v rozhodnutí žalovaného je podrobně popsáno, z jakých podkladů žalovaný vycházel a z jakých důvodů dospěl ke svým závěrům; rozhodnutí žalovaného i krajského soudu, který na ně odkázal, jsou přezkoumatelná a je z nich zřejmé, jakými úvahami se žalovaný a krajský soud při rozhodování řídil, jak již bylo výše napsáno. Rozhodnutí žalovaného ani krajského soudu proto není ani v tomto ohledu nepřezkoumatelné.

Na základě uvedeného lze shrnout, že závěry žalovaného a krajského soudu o neprokázání pronásledování stěžovatele v zemi jeho původu mají oporu ve spisovém materiálu a jsou rovněž v souladu s konstantní judikaturou správních soudů.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele nesplňuje podmínky přijatelnosti. Daná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které by byly judikaturou řešeny rozdílně, a tato ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury nebo hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

IV. Závěr a náklady řízení

Postup v řízení i samo napadené rozhodnutí tedy shledává kasační soud v souladu s právními předpisy. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo, než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem Mgr. Janem Urbanem, který mu byl ustanoven krajským soudem již v řízení o žalobě; toto zastoupení pokračovalo rovněž v následném řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8 poslední věta s. ř.

s.). Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 3100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a dále částku odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 4114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 24. listopadu 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu